

Ліки зцілюють тіло, а книга - душу

Біблія

№ 7/8 (58/59)

2019

(липень/
серпень)

ТЕРАПЕВТ

Видається з 1 жовтня 2014 року

Бюлетень Наукової бібліотеки

Харківського національного медичного університету

Літературна нота

Баллади о Робин Гуде

С. 5-7

Зміст

Харків медичний

Василь Якович Данилевський

С. Кравченко, Л. Скрипченко.....С. 3

Фундатори

Андреас Везалій (закінчення)

М. Заговора.....С. 4

Літературна нота

Баллади о Робин Гуде

О. Озеркина.....С. 5-7

Читання зі смаком

Несказочно о Робин Гуде: герой или преступник?

И. Киричок.....С. 8-9

Мій рідний край

Харків: мінливий, старовинний, вічно молодий...

Р. Вороніна.....С. 10-11

Фотопогляд

Коты и кофе в Харькове

В Вискова.....С. 12

Хроніка подій

Зустрічаємо гостей

Першокурсники — до Університетської бібліотеки

Редакція.....С. 13-14

До Дня Незалежності України

В. Серпухова.....С. 15

Людину можна знищити, але її не можна перемогти

К. Чеховська.....С.16

Сергій Жадан: поєднання творчих ролей

Р. Вороніна.....С. 17

Велике слово українського прозаїка

О. Борисова.....С. 18

Найсмачніше свято літа

В. Войтюк.....С. 19

Анонси подій,

Вітання з днем народження

.....С. 20

Харків медичний

Світлана Кравченко

Лариса Скрипченко

Василь Якович Данилевський

«Людина має право бути поганим художником або поганим теслею, але вона не має права бути поганим лікарем», — ці слова належать видатному українському фізіологу **Василію Яковичу Данилевському (1852-1939)**. Справедливість цього вислову вчений доводив зразком свого життя: дійсний член Академії наук УРСР, заслужений діяч науки УРСР, заслужений професор, директор Жіночого медичного інституту (ЖМІ) при Харківському медичному товаристві та засновник і директор Органотерапевтичного інституту (нині Інститут проблем ендокринної патології, який носить ім'я В.Я. Данилевського).

Майбутній вчений народився у Харкові, в сім'ї годинникового майстра. Закінчив медичний факультет Імператорського Харківського університету у 1874 р. з відзнакою [1]. Подальша діяльність та наукові відкриття Василя Данилевського пов'язані з рідним місцем. Він був директором ЖМІ (1910-1912 рр.), у створення якого вклав багато зусиль як голова організаційного комітету. Василь Якович завідував кафедрою нормальної фізіології Харківського медичного інституту (1917-1926 рр.). У 1919 р. Данилевський ініціював створення Органотерапевтичного інституту, директором якого він став, але пізніше залишив цю посаду і до кінця життя очолював у ньому науководослідний сектор, згодом Українського інституту ендокринології та

органотерапії. Професор Данилевський відкрив центр регуляції вегетативних процесів головного мозку, провів перші вітчизняні дослідження щодо реєстрації електричних явищ у головному мозку собаки, пізніше покладені в основу електроенцефалографії [2]. Данилевський є піонером фізіологічного вивчення гіпнозу у тварин та людини, одним із засновників фізіології праці. Василь Якович створив порівняльний напрямок у вивченні малярії. Йому належать широко відомі праці щодо вивчення паразитів крові птахів. Василь Данилевський перший довів, що гемоспоридії, які паразитують в еритроцитах, поширені у різних хребетних тварин [2].

Також вчений був видатним громадським діячем. Сприяв створенню Харківської громадської бібліотеки — нині Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка. На знак пошани одна з центральних вулиць Харкова названа ім'ям видатного фізіолога.

Василь Якович Данилевський
(1852-1939)

Використані джерела:

1. Робах І. Ю. Данилевський Василь Якович // Харківщина : енциклопедичний словник / ред. рада: С. І. Чернов, В. С. Бакіров, М. І. Титов [та ін.] ; редкол.: С. І. Посохов [та ін.] ; Харківська облрада, Харківська облдержадміністрація. – Харків : Золоті сторінки, 2015. – С. 100–101.
2. Караченцев Ю. І. Данилевський Василь Якович // Енциклопедія сучасної України / Національна академія наук України, Наукове товариство ім. Шевченка, Інститут енциклопедичних досліджень НАН України / ред. І. М. Дзюба [та ін.]. – Київ, 2016. – Т. 7 : Г-Ді. – С. 190–191.

Інститут проблем ендокринної патології ім. В.Я. Данилевського НАМН України

Марина Заговора

Андреас Везалій (закінчення)

В часи Везалія, під впливом релігійних упереджень, розтин трупів було заборонено законом. Але 18-річний Андреас захоплений пристрастю до науки, не зупиняється ні перед якими перешкодами в пошуках трупів, необхідних для його роботи. Розповідають, що ця пристрасть змушувала Везалія навіть красти трупи повішених, зберігати їх у власному ліжку, а вночі проводити дослідження.

Після суперечки з Сільвієм та богословами, на щастя Везалія анатомічні дослідження в інтересах страждаючого людства, стали допустимими.

Але, після зречення Карла в 1556 р. за царя Філіпа II, у якого Везалій був лейб-медиком, інтриги духовенства, а також інші неприємності змусили Везалія покинути Мадрид назавжди і вирушити до Єрусалиму з метою отримати запрошення на кафедру Фаллопія в Падуї. Однак, його мріям не вдалося здійснитися. Везалій отримує довгоочікуване запрошення і в 1564 році покидає

Єрусалим. Та судно, на якому він подорожує, зазнає краху, а сам анатом опиняється на березі острова Занте (Греція), де незабаром і помирає.

Яким чином анатом-мислитель Везалій зумів зруйнувати сліпу віру в анатомію Галена і показати, що вона є анатомією мавпи і собаки, а не людини? Замість того, щоб сидіти з книгою Галена і читати лекцію, поки розрізають труп перед студентами, вчений робив розтин самостійно, таким чином наочно підтверджуючи свою теорію. Він порівнював мозок людини з мозком тварини і стверджував, що вони мають схожу структуру, але мозок людини за вагою значно більший. Ним же було виділено сіру і білу речовину мозку і представлено бічний розтин мозкової тканини для замальовок Кальцару.

Трактат «Про будову людського тіла» опубліковано в 1543 р., в той самий рік коли Коперник (польський астролог, математик) випустив свій трактат, який повернув всі представлення про

Сонячну систему. Робота Везалія являла собою дослідження виключно тих часів, показуючи всі аспекти анатомії людини. Видання супроводжувалося більше ніж 300 ілюстраціями, зробленими Кальцаром — товаришем Везалія і учнем Тиціана. Вона змінила вивчення анатомії, раз і назавжди перекресливши всі праці Галена. Свого часу І.П. Павлов зазначив, що праця Везалія — «це перша анатомія людини, яка не просто повторює вказівки й думки стародавніх авторитетів, а спирається на роботу вільного дослідницького розуму». Вважається, що саме трактат Андреаса Везалія «Про будову людського тіла» поклав початок сучасної анатомії як науки.

Використані джерела:

1. Андреас Везалій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org/>
2. Везалій і наукова анатомія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.e-reading.club/chapter.php/83377/27/Gricak-Popolyarnaya_istoriya_mediciny.html
3. Вивчення будови організму і життєвих процесів. Андреас Везалій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://hismed.net/node/36>.
4. Верхратський С. А. Історія медицини : навч. посіб. / С. А. Верхратський, П. Ю. Заблудовський. – 4-е вид., випр. і допов. – Київ : Вища школа, 1991. – 431 с.
5. Історія медицини і медсестринства : навч. посіб. / Л. Ф. Луцик, В. Р. Малюта, В. І. Мельник, О. Г. Григола. – Київ : ВСВ «Медицина», 2018. – 376 с.
6. Презентація. Андреас Везалій. – Режим доступу : <http://mrmarker.ru/p/page.php?id=344>
7. Мороховець Л. История и соотношение медицинских знаний / Л. Мороховець. – Москва : Унив. тип., 1903. – 412 с.
8. Ренесансні уроки анатомії Андреаса Везалія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://gorbutovich.livejournal.com/13445.html>
9. Vesalius. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.booksite.ru/fulltext/1/001/008/003/678.htm>

Лекція Везалія

Литературна нота

Ольга Озеркина

Баллады о Робин Гуде

*Не в отчем дому, не в родном терему,
Не в горницах цветных, —
В лесу родился Робин Гуд
Под щебет птиц лесных.
(Английская народная баллада)*

Английские ученые, историки и литературоведы, десятилетиями не прекращают поиски фактов, подтверждающих подлинность существования любимейшего героя народного фольклора, Робин Гуда. Некоторым из них даже иногда улыбается удача: британскому исследователю, Джулиану Луксфорду, повезло обнаружить в старинном манускрипте XIV века небольшой текст на латинском языке, который гласил: «Примерно в то время, согласно народной молве, некий разбойник по имени Робин Гуд вместе со своими единомышленниками наводил Шервуд и другие законопослушные области Англии, которые беспрерывно грабил». Множество споров возникает при попытке выяснить, в каком веке жил и совершал свои подвиги герой английских баллад. Одни специалисты относят период его жизни к временам правления короля Ричарда I Львиное Сердце (XII в.), а другие — к более позднему времени (XIII–XIV вв.). Бытуют также различные версии социального происхождения народного любимца. Согласно первой, Робин Гуд по рождению был из йоменов (свободных крестьян), по другой же, он носил благородный титул графа Хантингдонского и жил в период между

1160 и 1247 годами. Эти цифры порой даже встречаются в некоторых справочных изданиях в качестве жизненных дат разбойника.

Но для простого народа Робин Гуд всегда был своим — защитником прав обездоленных и безжалостным врагом всех, кто без зазрения совести попирает интересы честных людей. Больше всех от лесного молодца доставалось коварному шерифу Ноттингемскому и сэру Гаю Гисборну, объявившим настоящую охоту за головой Робина. За века, благодаря народной фантазии, разбойник успел обзавестись не только опасными врагами, но и единомышленниками, среди которых верный оруженосец Робина по прозвищу Маленький Джон, странствующий монах Брат Тук и дева Мэриан, ведь не мог же такой романтический персонаж обойтись без преданных друзей и дамы сердца!

Народный фольклор послужил благодатной почвой для писателей приключенческого жанра. Первое же литературное упоминание баллад о разбойнике из Шервудского леса мы находим в поэме английского поэта XIV века Уильяма Лэнгленда «Видение о Петре-пахаре». Впоследствии образ идеального разбойника очень приглянулся писателям романтического направления в ли-

тературе. Вальтер Скотт, считающийся основоположником исторического жанра, первым дал дорогу Робин Гуду в литературную жизнь. В своем знаменитом романе «Айвенго» писатель придает образу разбойника черты, присущие подлинно народному герою: справедливость, презрение к чинам и титулам, готовность постоять за правое дело, отвага и военная доблесть. Подхватил эстафету французский писатель Александр Дюма, из-под пера которого вышли романы «Робин Гуд — король разбойников» и «Робин Гуд в изгнании». В XX веке Робин Гуда можно встретить у многих писателей приключенческого жанра, а также в детской литературе.

Многочисленные кинопостановки разных лет немало сделали в плане популяризации романтического разбойника во всем мире.

Фильм Сергея Тарасова «Стрелы Робин Гуда»

За все время существования игрового кино кто только не примерял на себя роль мятежного персонажа: американцы Дуглас Фербенкс, Эррол Флинн и Кевин Костнер, англичане Шонн Коннери, Дэвид Робб, Майкл Прейд, немецкий актер Ганс фон Борсоди и др. И вот, настал черед и советскому кинематографу поучаствовать в эстафете.

Однажды режиссера Сергея Тарасова, Владимира Высоцкого и артиста Театра на Таганке Бориса Хмельницкого одновременно посетила идея снять приключенческий фильм по мотивам баллад о Робин Гуде. Высоцкому в нем отводилась роль не только автора и исполнителя песен: артист должен был воплотить образ мудрого и благородного шута. Но, как было до этого не раз, по ходу дела актера пришлось заменить и роль шута Клема поручили другому исполнителю — талантливому актеру с яркой внешностью Юрию Каморному.

Фильм снимали на рижской киностудии в Латвии и частично — в Польше. В целом подобрался прекрасный интернациональный актерский состав: Борис Хмельницкий (Робин Гуд), Регина Разума (Мария, возлюбленная героя), Юрий Каморный (шут Клем), Альгимантас Масюлис (Гай Гисборн), Эдуард Павулс (брат Тук), Вия Артмане (Кэт, подружка Тука) и др. Тяжелей всего при-

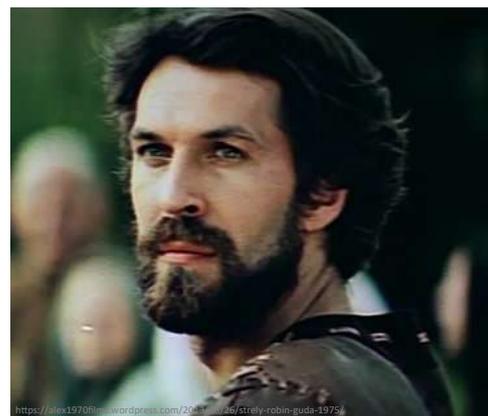
шлось исполнителям мужских ролей, так как многие из них в фильме ездят верхом, стреляют из лука, рубятся на мечех. Артистам пришлось осваивать эти искусства непосредственно на съемках. Борис Хмельницкий, например, долго оттачивал стрельбу из лука, а Юрий Каморный доводил до совершенства мастерство метания ножей. Конечно же, съемки не обошлись без участия специалистов: для постановки кинотрюков были приглашены опытные каскадеры Александр Массарский и Николай Ващилин с помощниками. Но Борис Хмельницкий категорически отказался от помощи дублера и все трюки выполнял сам, а на возражения режиссера отвечал: «...Робин Гуд побеждал не только за счет ширины своих плеч. Он побеждал за счет внутренней силы. И зрители будут чувствовать мою внутреннюю силу, пока я всё делаю сам». И все же дублер Хмельницкому понадобился, но в другом отношении: актер с детства заикался и поэтому Робин Гуд говорит в фильме голосом Александра Белявского.

Особенно впечатляют в кинокартине батальные сцены и сопровождающие кинодействие баллады. Они не случайно так органично звучат в фильме, ведь сами сцены снимались под звучание заранее записанных фонограмм. Под рубленый ритм «Баллады о Ненависти», например, прошли

съемки битвы с рыцарями. Каскадер Александр Массарский позже вспоминал: «Мы входили в грязное, страшное, заросшее тиной болото. Сходилось сорок человек, и после жесточайшего, бессмысленного кровавого сражения в живых оставалось лишь семеро «победителей». Сидят эти семеро израненных, обездоленных, осиротевших людей, смотря с экрана прямо в душу зрителю: к чему, мол, это всё и к чему война? Жуткий, символический финал фильма. Посмотрели мы картину. Впечатление — мороз по коже...».

Советские зрители так и не увидели оригинальную версию фильма с балладами Высоцкого, так как по воле чиновников от кино его пришлось переозвучить музыкой Раймонда Паулса, что не могло не отразиться на целостности восприятия картины. По некоторым утверждениям, фильм снимался специально «под» Высоцкого, чтобы дать его таланту, как актерскому, так и бардовскому, раскрыться в полной мере. То, что этого не случилось, добавило свою лепту в копилку разочарований артиста.

Но, невзирая на все свои злоключения, фильм «Стрелы Робин Гуда» вышел в прокат в 1976 году и занял 11 место по просмотрам кинозрителей (28,9 млн. человек).

Кадры из фильма «Стрелы Робин Гуда» (1975)

Баллады Владимира Высоцкого к кинофильму «Стрелы Робин Гуда»

Владимир Высоцкий является автором песен к 32 фильмам. Многие из этих произведений обрели поистине всенародную популярность («Песня о друге», «Братские могилы», «Сыновья уходят в бой», «Баллада о любви» и др.). Некоторые песни Высоцкого, созданные специально для кино, так и не вошли в окончательный вариант кинолента. Аналогичную участь идеологи от кино уготовили и романтическим балладам Владимира Семеновича к кинофильму «Стрелы Робин Гуда».

Режиссер картины, Сергей Тарасов, был знаком с актером не понаслышке: в 1967 году на широкие экраны страны вышла легендарная «Вертикаль». Неудивительно, что для создания музыкального фона для своей режиссерской работы Тарасов пригласил любимого барда.

Высоцкий написал шесть баллад, которые должны были прозвучать в авторском исполнении. Адаптировал баллады к оркестровому сопровождению популярный в московских джазовых кругах музыкант Алексей Зубов, много поработавший на ниве советского музыкального кино. Мелодическое сопровождение эпизодов фильма, созвучное балладам, написал композитор и музыкант ансамбля «Мелодия» Игорь Кантюков. Ему удалось вплести готовые фонограммы Высоцкого в общий музыкальный контекст филь-

ма, благодаря чему они зазвучали как единое целое.

Баллады были исполнены в сопровождении Эстрадного оркестра Латвийского радио и телевидения под управлением Алниса Закиса.

Фильм монтируется и отдается на просмотр идеологической комиссии. Ее представителям песни кажутся чересчур трагическими для приключенческого жанра, и они выносят вердикт: убрать все шесть баллад Высоцкого из фильма и перемонтировать его. И вот уже к работе над музыкой к фильму приступает латвийский композитор Раймонд Паулс. Написанную им песню на стихи Льва Прозоровского в финале фильма исполняет Виктор Лапченко, солист вокально-инструментального ансамбля «Модо» Латвийской филармонии под управлением Раймонда Паулса.

Нужно сказать, что Высоцкому было не привыкать к подобному отношению со стороны кинематографической номенклатуры, много хороших ролей таким образом прошло мимо актера, но что касается песенного творчества, то тут он всегда был категоричен: «Я не очень-то даю обижать мои песни. Меня — пожалуйста, песни — нет». Но в данном случае ничего сделать было нельзя, спасибо, что создателям картины удалось спасти и перепрятать версию с Высоцким.

И лишь в начале 90-х гг. баллады удалось вернуть в фильм. Это случилось благодаря Сергею Тарасову, который все эти годы хранил у себя дома чудом спасенные оригинальные записи. После перемонтировки в 1992 году фильм стал демонстрироваться в двух редакциях и зрителям представилась возможность сравнить обе версии, ощутить, насколько музыка меняет восприятие картины.

«Баллада о Любви», «Баллада о Времени», «Баллада о Ненависти», «Баллада о Борьбе», «Баллада о коротком счастье» — во всех этих произведениях фигурируют понятия, которые в поэзии являются универсальными, на них зиждутся нравственно-этические основы человеческой цивилизации и одновременно они созвучны мировоззренческим взглядам самого автора. Высоцкий здесь выразил собственное отношение к любви и ненависти, добру и злу, верности и предательству. Так, текст завершающей композиции, «Баллады о Борьбе», напрямую отвечает на вопрос, что формирует нравственные идеалы подростков: положительные примеры, которые ребенку легче всего найти на страницах любимых книг.

**«Баллада о Борьбе»
в исполнении В. Высоцкого
в сопровождении
Эстрадного оркестра Латвийского
радио и телевидения
под управлением Алниса Закиса**

Использованные источники:

1. Рождение Робин Гуда : [английская народная баллада] // Европейские поэты Возрождения. — Москва : Художественная литература, 1974. — С. 447-449. — (Библиотека всемирной литературы).
2. Робин Гуд спасает трех стрелков : [английская народная баллада] // Европейские поэты Возрождения. — Москва : Художественная литература, 1974. — С. 449-452. — (Библиотека всемирной литературы).
3. Скотт В. Айвенго / В. Скотт. — Ленинград : Детская литература, 1990. — 368 с.
4. Гофф ле Ж. Герои и чудеса Средних веков [Электронный ресурс] / Ж. ле Гофф. — Режим доступа : <https://history.wikireading.ru/91980>
5. Дубогрей В. Как снимали «Стрелы Робин Гуда» [Электронный ресурс] / В. Дубогрей. — Режим доступа : <https://dubikvit.livejournal.com/573049.html>
6. Дубогрей В. Несыгранные роли Владимира Высоцкого. Фотопробы [Электронный ресурс] / Дубогрей В. — Режим доступа : <https://dubikvit.livejournal.com/371795.html>
7. Мансурова Т. «Славный парень — Робин Гуд»?.. [Электронный ресурс] / Мансурова Т. — Режим доступа : <https://history.wikireading.ru/63352>
8. Непомнящий Н. Н. Робин Гуд: миф или быль [Электронный ресурс] / Н. Н. Непомнящий. — Режим доступа : <https://info.wikireading.ru/39945>
9. Петраков А. «Стрелы Робин Гуда» [Электронный ресурс] / А. Петраков, О. Терентьев. — Режим доступа : <http://vagant2003.narod.ru/1999116029.htm>
10. Человек-эпоха: лучшие песни из репертуара Владимира Высоцкого [Электронный ресурс]. — Режим доступа : <https://www.amic.ru/news/405842/>

Читання зі смаком

Ирина Киричок

Неказочно о Робин Гуде: герой или преступник?

Помните, как в детстве мы восхищались героем английских народных баллад — образом смелого, благородного защитника слабых и обездоленных, разбойником Робин Гудом? А любим и воспет он был народом, потому что грабил жадных богачей и раздавал деньги беднякам, обитая со своей шайкой в Шервудском лесу вблизи Ноттингема. Простой люд был уверен, что таким образом он боролся за справедливость.

Меткий стрелок Робин Гуд, спокойный, хладнокровный, с горящим справедливостью сердцем, уходящий корнями в III столетие, стал настоящим героем для всего мира, оставаясь и сегодня кумиром для многих. По некоторым сведениям образ Робин Гуда воспет в 40 произведениях, он стал именем нарицательным и прообразом для новых героев, ставших любимыми народом только потому, что бросали вызов состоятельным, проявляя добродетель по отношению к бедным...

А что, если углубиться в образ благородного разбойника, попытаться понять природу его поступков, причинно-следственные отношения, разглядеть далекие отголоски его деяний? Таким ли возвышенным и благородным окажется этот воспетый герой? Давайте попробуем взглянуть на историю с иной стороны, поинтересуемся современным взглядом на образ бесстрашного стрелка...

Айн Рэнд

Рэнд А. Атлант расправил плечи : в 3-х ч. / Айн Рэнд. – 10-е изд. – Москва : Альпина Паблицер, 2015. – Ч. 2 : Или – или. – 424 с.

Отрывок из произведения:

... — Я преследую человека, которого намерен уничтожить. Он умер много столетий назад, но до тех пор, пока последняя память о нём не изгладится из людской памяти, мир не станет достойным жизни.

— Что это за человек?

— Робин Гуд.

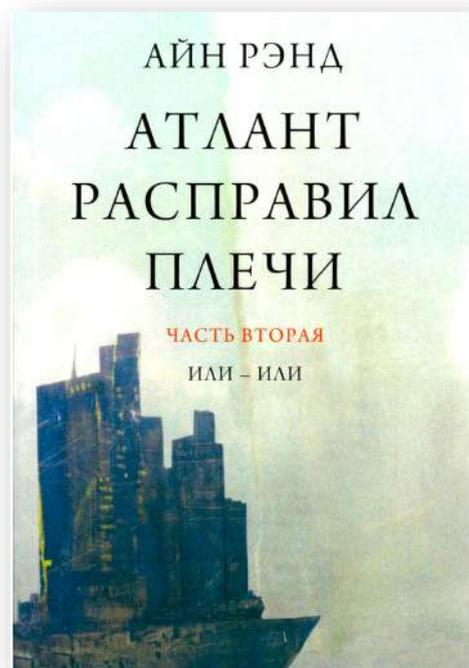
Обескураженный Риарден молча взидал на собеседника.

— Этот человек грабил богатых и отдавал всё бедным. А я — тот, кто грабит бедных и отдаёт деньги богатым, или, если быть точным, человек, который грабит бедных воров и возвращает день-

ги богатым людям, способным производить ценности.

— Что, чёрт побери, вы хотите сказать?

— Если вы припоминаете, что обо мне писали в газетах, пока не прекратили вовсе упоминать моё имя, то знаете, что я никогда не грабил частные суда и ни разу не завладел частной собственностью. Точно так же я никогда не нападал на военные корабли по той причине, что задача военного флота — защищать от насилия граждан, которые платят за это; он выполняет одну из функций правительства. Но я захватывал

каждый корабль мародёров, попавший в радиус действия моих пушек, каждое судно с помощью зарубежным государствам, каждый пароход, гружённый товарами, захваченными силой у одних людей для незаслуженного обогащения других. Я захватывал яхты, плавающие под флагом идеи, с которой борюсь: нужда — священный идол, требующий человеческих жертвоприношений, нужда одних — нож гильотины, нависшей над другими. Я борюсь с тем, что мы все должны жить с нашими надеждами, планами, усилиями, ожидая, когда этот нож упадёт на нас. Я борюсь с тем, что уровень наших способностей превратился в степень нависшей над нами опасности. Успех кладёт наши головы на плаху, а поражение даёт кому-то право дёргать за верёвку нож гильотины. Этот ужас Робин Гуд обессмертил как идеал справедливости. Говорят, что он боролся против правивших грабителей и возвращал награбленное тем, кого они грабили, но значение сохранившейся до наших дней легенды не в этом. Его запомнили не как защитника соб-

ственности, а как защитника нуждающихся, не как защитника ограбленных, а как кормильца бедных. Он — первый человек, обретший ореол добродетели, занимаясь благотворительностью с помощью богатства, которое ему не принадлежало, раздавая добро, которого не создал, заставляя других оплачивать свою жалость. Он стал символом идеи, провозгласившей, что нужда, а не достижение — источник прав, что мы должны не производить, а хотеть, и что заработанное нам не принадлежит, а принадлежит — незаслуженное. Он стал оправданием каждой посредственности, которая, не умея обеспечить своё существование, требует у власти разделения собственности её лучших представителей. Он провозглашал готовность посвятить свою жизнь слабейшим ценой грабежа сильнейших. Он — худший из всех существ, двойной паразит, существовавший за счёт язв бедных и крови богатых, а люди стали смотреть на него, как на нравственный идеал. Это привело нас в мир, где, чем больше человек создаёт, тем больше приближает-

<https://qps.ru/4Nh20>

ся к утрате всех своих прав. А если его способности достаточно велики, он становится бесправной добычей каждого претендента на его собственность. И для того, чтобы стать выше прав, принципов, морали, получить позволение на всё, вплоть до разбоя и убийства, нужно лишь одно — стать нуждающимся. Не задумывались ли вы о том, почему окружающий нас мир разваливается? С этим я и борюсь, мистер Риарден. Пока люди не поймут, что из всех человеческих символов Робин Гуд — самый аморальный и самый презренный, на земле не восторжествует справедливость и не будет у человечества способа выжить...

Кладязь книжковой мудрости

«... Успевай делать людям добро, пока это нужно. Именно, пока это нужно, а не кричать о своем желании сделать что-то хорошее, когда необходимость в этом «хорошем» сама по себе отпала...»

Басс-Бугакова Л.И. Честь профессии / Л.И. Басс-Бугакова. — Киев : Триумф, 2007. — 320 с. [С. 156].

Мій рідний край

Регіна Вороніна

Харків: мінливий, старовинний, вічно молодий...

(До Дня міста – 23 серпня)

Я обожаю своє рідне місто. Та не через те, що я тут народилась, закінчила школу та отримала вищу освіту. Ні, не тому! Кожного дня воно дивує мене, бо я дізнаюсь щось нове, незвідане для мене! Усі таємниці вуличок та площ не знають навіть досвідчені історики. Що вже казати про звичайну дівчину-городянку, що інколи може заблукати в центрі міста!? Але я все одно не можу більше двох десятків років зупинитись пізнавати цю дивовижну місцину!

Почну з моменту, коли мені закортіло заглибитись в історію заснування міста. Все банально — я випадково відвідала екскурсію в нашому Харківському історичному музеї, тема — «Харків промисловий XIX століття». Захоплива лекція нашого екскурсовода про забудову центра міста і перепланування деяких відрізків вулиць надихнула мене. Особливо це стосувалось назв площ міста, які часто змінювали назву в залежності від діяльності, що здійснювали городяни міста у певний період історії. Про кілька таких епізодів і піде далі моя оповідь...

Де зараз зустрічається більшість молоді, щоб весело провести час? Я гадаю, ви знаєте відповідь, бо ж самі часто призначаєте там зустрічі. Звісно, я про **площу Конституції!** Виникла разом з забудовою мурів фортеці, що захищала місто, та мала назву **Миколаївська**. На початку XVII

століття на цій площі влаштовували щорічний Успенський ярмарок, який тривав 2 тижні у серпні, що й не дивно, бо вже довгий час на цьому місті стали будувати тимчасові дерев'яні лавки. Так відома ще одна назва площі — **Ярмаркова**, через багаторічне проведення цієї події як традиції міста, що існує й до сьогодні! У зимовий час вона слугувала улюбленим місцем для катання на санях. Знаковою подією для розбудови площі став виступ трупи акторів з виставою «Братом продана сестра» — харків'янам так сподобалось театральне дійство, що акторам запропонували залишитись у місті на певний час, а для їх систематичних виступів побудували дерев'яний театр з великими ложами, рядами крісел, партером, амфітеатром і галереєю. Минав час, десятиліття проходили, з'являлись нові будівлі та руйнувались старі, змінились режими... З 1920 по 1975 рр. площа мала назву на

честь Мойсея Соломоновича Тевелева — власника молочної лавки поблизу Москальовки. За неабиякий організаторський вклад у визвольний рух його було страчено німецькими окупантами на цій же площі (1918 р.). Після звільнення міста від окупації площі було присвоєно ім'я М. Тевелева! Пам'ятаєте монумент героям громадянської війни на теренах УРСР біля Історичного музею (а ще в народі його називали «холодильник»)? Так ось, саме його встановлення стало причиною перейменування площі, тому вона з листопада 1975 року стала називатись площею **Радянської України**. Сьогоднішня назва цієї знакової місцини для городян Харкова має назву **площа Конституції**, яку вже отримала у 1996 році. На знак підтвердження суверенітету держави поряд було встановлено пам'ятник Незалежності, або «Україна, що летить», 2012 рік.

Зовсім недалеко, декілька сотень метрів вище вулицею Сумською, знаходиться місце, де я провела дуже багато годин за роздумами — **площа Поезії**. Невеличкий шматочок тиші та усамітнення у самому центрі Харкова... У другій половині XVIII століття територією сучасної площі закінчувалось місто, далі були рів і вал. А вже на початку наступного століття антрепренери Калиновський і Штейн звели тут дерев'яну будівлю для театральних постановок. Тому перша назва площі — **Театральна**. Ця будівля була досить велика — три яруси, галерея та постійна прохода без опалення. Час плинув, директора театру змінювались — Г. Квітка-Основ'яненко, М. Щепкін, а з ними і склади акторської та балетної труп... На початку XIX століття площа, як і більшість у місті, стала осередком торгівлі, тут продавали дрова, тому в історичній хроніці згадується ще інша назва площі — **Дров'яна**. Нова епоха для театру на Театральній площі розпочалась тоді, коли за відбудову взявся архітектор А. Тон. Головним і дуже вдалим рішенням стало перенесення театральної сцени на інший бік площі, ближче до вулиці Сумської. Ця будівля суттєво відрізнялась від старої — 60 лож, 150 крісел у партері, загалом виставу тепер могли побачити тисяча осіб! Глядацька зала опалювалась і освітлювалась. Урочисте відкриття у серпні 1842 року та вражаючі відгуки надали статус театру як найкращого серед провінційних. Подальша історія будівлі вже пов'язана з ім'ям Леся Курбаса і театром «Березіль». На початку XX століття у Театральному сквері встановили перший в Україні пам'ятник О.С. Пушкіну, а через декілька років на протилежному кінці скверу — Миколі Гоголю. Мистецько-театральним духом площа пронизана з початку її забудови, що додає їй шарму! Ще одною знаковою окрасою Театральної

площі стала будівля Державного банку. Побудований на межі століть, а в подальшому добудований за інноваційним методом нарощування стін під дахом, котрий при будівництві постійно підіймали домкратами. Наразі цю будівлю й сьогодні використовують за призначенням — тут знаходиться головний офіс Харківського управління Національного банку України. Театральна площа — одне з найулюбленіших місць відпочинку та культурного дозвілля городян Харкова, що заслужило свій статус роками безперервного розвитку!

Це невеличкий перелік того, що може відкрити кожному рідне місто. Коли я готувалась до публікації, то й гадки не мала, скільки я можу дізнатись про Харків, і приблизно уявляю скільки ще я не знаю! Тож гайда до історич-

них оповідей про ті часи, коли навіть більшості наших вулиць ще не було забудовано! Вперед до подорожей у минуле з впевненим поглядом на майбутнє.

Далі буде...

Використані джерела:

1. Дьяченко Н. Т. Улицы и площади Харькова : очерк / Н. Т. Дьяченко. — 4-е изд., испр. и доп. — Харьков : Прапор, 1977. — 271 с. : ил.
2. Кононенко О. Е. Харківщинознавство : навч. посіб. / О. Е. Кононенко, Л. С. Шульженко ; за ред. Л. Д. Покроєвої. — Харків : Гімназія, 2002. — 304 с.
3. Мачулин Л. Основание Харькова : легенды, гипотезы, факты / Л. Мачулин. — Харьков : Мачулин, 2008. — 96 с. — (Харьковская старина).
4. Мачулин Л. Улицы и площади Харькова / Л. Мачулин. — Харьков : Мачулин, 2007. — 480 с. : ил. — (Харьковская старина).
5. Харьков : архитектура, памятники, новостройки. Путеводитель / сост. А. Ю. Лейбфрейд, В. А. Реусов, А. А. Тиц. — Харьков : Прапор, 1985. — 151 с. : ил.
6. Харьковщина. Четыре удивительных маршрута : путеводитель / сост. В. Иващенко. — Харьков : Золотые страницы, 2007. — 168 с. : илл.
7. Харьковщина. Четыре удивительных маршрута : путеводитель / сост. В. Иващенко. — 2-е изд., перераб. — Харьков : Золотые страницы, 2012. — 128 с. : ил.

Площа Поезії. Пам'ятник О. Пушкіну

Площа Поезії. Пам'ятник М. Гоголю

Вероника Вискова

Коты и кофе в Харькове

8 августа отмечали Международный день кошек, инициированный в 2002 году Международным фондом Animal Welfare. И в связи с этим хотелось бы рассказать об одном интересном месте в нашем городе.

Возможно, мало кто знает, но в Харькове есть замечательное и уютное заведение — кафе с кошками. Вы можете прийти, выпить кофе, съесть десерт и поиграть, погладить, насладиться общением с пушистыми друзьями. Правда, в кафе существует ряд правил: котиков запрещено будить, если они спят, нельзя

удерживать силой, поить и кормить, фотографировать со вспышкой. Не рекомендуется посещать кафе детям до 12 лет.

В кафе живут 17 разных котов, некоторых из них взяли из приюта. Также владельцы кафе принимают активное участие в помощи животным, ищут дом для котов из приюта и с улицы.

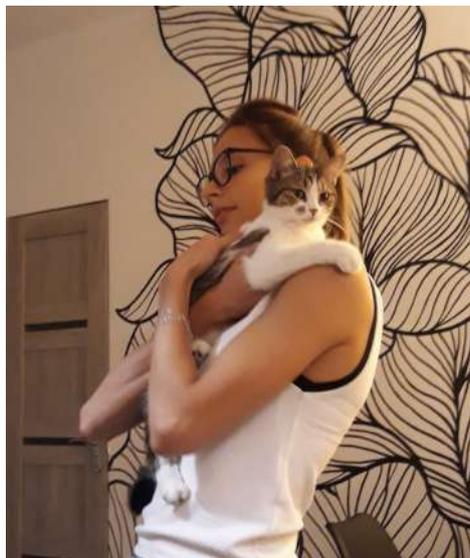
В качестве справки — первое в мире кошачье кафе было открыто на Тайване в 1998 году, в городе Тайбэй, а первое европейское котокафе с названием «Республи-

ка Кошек» открылось 2011 году в Санкт-Петербурге.

В Украине впервые такое заведение было открыто в 2015 году во Львове, чуть позже, в том же году — в Черкассах.

У нас в Харькове кафе с кошками появилось совсем недавно — в середине августа прошлого года и с тех пор пользуется большой популярностью.

А у меня для вас небольшой фоторепортаж, собранный из нескольких посещений этого необычного и очень уютного заведения.

Хроніка подій

ЗУСТРІЧАЄМО ГОСТЕЙ

3 липня до нашої бібліотеки завітали проф. Володимир Іванович Жилук, завідувач кафедрою фармакології та клінічної фармакології Дніпропетровської медичної академії та проф. Ірина Іванівна Князькова, завідувачка кафедрою клінічної фармакології та внутрішньої медицини нашого університету. Впродовж невеличкої екскурсії заступник директора Оксана Красюкова презентувала нові надходження світових видань, технічні потужності Наукової бібліотеки ХНМУ — загалом, оновлений інформаційно-бібліотечний комплекс.

31 липня з метою обміну досвідом до нас завітали гості — колеги з Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Учений секретар Наталя Гаєва провела екскурсію Науковою бібліотекою, розповіла про її послуги та ресурси. З захопленням роздивлялись творчі роботи в Галереї мистецтв співробітників ХНМУ, розташованій в Науковій бібліотеці.

ПЕРШОКУРСНИКИ — ДО УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ

Куди йде першокурсник в першу чергу — до бібліотеки! Адже саме бібліотека — це скарбниця мудрості і знань. Бібліотека є інформаційним, навчальним центром, який спільно з педагогічним

колективом виконує завдання підготовки висококваліфікованих фахівців та виховання молоді.

З 27 по 31 серпня в нашій бібліотеці відбувалась масова видача навчальної літератури першим

курсам. За ці дні підручники отримали 80% першокурсників, але видача літератури продовжується і у вересні. Ласкаво запрошуємо до Наукової бібліотеки!

ДО ДНЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

В серпні українці відзначають найбільш знакові державні свята — День Незалежності та День Державного прапора.

Цього року минула 28 річниця незалежності нашої держави. Кращі представники наших співвітчизників словом і справами сприяли пробудженню і утвердженню національної свідомості, не одне покоління українців пройшло тернистий шлях до створення національної державності. Звичайно кожному із нас хочеться знати справжню історію своєї країни. І в цьому допоможуть книги.

Широко відомі праці великого патріота свого народу, одного з найяскравіших постатей серед діячів науки і культури України кінця 19 — початку 20 століття Михайла Грушевського: видання з одинадцяти томів «Історія України-Руси», «Ілюстрована історія України» та ін. Свого часу вчений писав: *«...повна самостійність та незалежність є послідовним, логічним завершенням запитів національного розвитку та самовизначення будь-якої народності, що займає певну територію і має достатні задатки та енергію розвитку».*

До книги «Вибране» увійшли статті славетного українського історика, літературознавця, соціолога Михайла Драгоманова. Автор висловлює особисту думку щодо розвитку української нації

в контексті загальнолюдського прогресу, намагається пробудити національну самосвідомість, прагнення до свободи та незалежності. Книга Грабовського С. «Нариси з історії українського державотворення» дає уявлення про основні етапи історії української державності від античності і раннього середньовіччя до кінця ХХ століття. Події, що відбувались на території України з найдавніших і до найновіших часів та своє особисте відношення до них відобразив у своїй книзі «Брама Європи» професор історії та директор Українського наукового інституту Гарвардського університету Сергій Плохій.

Історія українського державотворення продовжується і пишеться не тільки словом, а й кров'ю. І до сьогодні не припиняється боротьба за суверенітет і цілісність нашої держави. Про події на Сході України розповідається у виданнях, створених зусиллями вітчизняних письменників та журналістів, які зібрали та упорядкували свідчення учасників цих бойових дій, розповіді волонтерів, коментарі військових експертів та аналітиків. Це такі, як: «Неоголошена війна: невідомі факти і хроніки АТО», «Голос війни: історія ветеранів», «Ад 242: історія мужності, братерства і самопожертви» та ін.

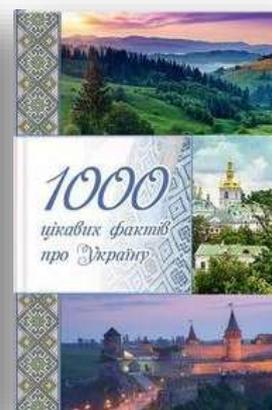
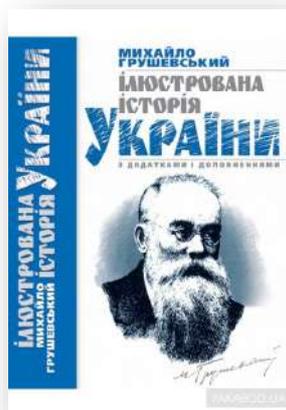
Одним із символів суверенної держави є національний прапор.

Його історія нараховує декілька століть, а офіційно затверджено синьо-жовтий стяг як символ України лише у 1992 році. Про походження та використання української національної символіки, зокрема, про багатовікові традиції жовто-блакитних прапорів розповідає В.І. Сергійчук, автор книги «Доля української національної символіки». Інформацію про український прапор знаходимо також на сторінках видання «100 цікавих фактів про Україну» О.В. Лаврика та багатьох інших.

З історією нашої країни можна ознайомитись, звернувшись за вище згаданими джерелами, та продовжити пошуки цікавих фактів у фондах Наукової бібліотеки.

Валентина Серпухова

ЛЮДИНУ МОЖНА ЗНИЩИТИ, АЛЕ ЇЇ НЕ МОЖНА ПЕРЕМОГТИ

(120 років від дня народження Ернеста Хемінгуея)

Великий репортер свого часу, співець Людини з великої букви, Людини незламної, вольової, він до кінця боровся з несправедливістю життя. Його скупий, лаконічний стиль письма істотно оживив мистецтво діалогу. Що ж до творів? В них він створював не літературних персонажів, а справжніх, живих людей!

Ернест Міллер Хемінгуей народився 21 липня 1899 року в містечку Оук-Парк, поруч із Чикаго. Ернеста ще змалку цікавили природа та полювання. Найбільше він захоплювався своїм дідусем, саме дідусь став для Хемінгуея прикладом мужньої й незламної людини, прототипом головного героя багатьох творів письменника.

Навчаючись в середній школі Оук-Парку, майбутній письменник публікує свої перші новели та фейлетони у шкільній газеті. Закінчивши школу, Хемінгуей стає репортером у канзаській газеті «Star», де набуває цінних письменницьких навичок.

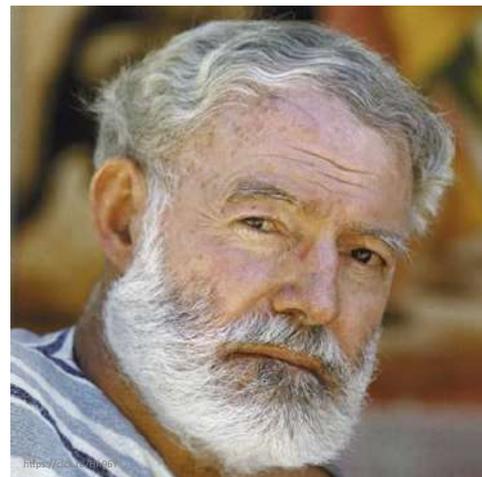
Участь у Першій світовій війні наклала певний відбиток на подальший творчий і життєвий шлях Хемінгуея. Він зрозумів: йому потрібно писати, йому важливо бути почутим. Літературним дебютом для Хемінгуея став збірник «Три оповідання і десять вір-

шів» (1923), тоді ж молодий автор на певний час віддалився від журналістики.

У частково автобіографічному збірнику «В наш час» (1925), який розповідає про військовий досвід у Першій світовій війні, романах «Фієста» (1926) і «Прощавай, зброє!» (1929), своєрідних літературних маніфестах «втраченого покоління», вже простежується особливий стиль творів Хемінгуея, який він продовжував вдосконалювати із роману в роман. Доля простої людини у сучасних реаліях завжди глибоко хвилювала письменника, а неприйняття фашизму спонукало його писати тільки правду.

Друга половина 30-х років проходить для Хемінгуея під знаком боротьби іспанського народу проти фашистського режиму. Він пише два блискучі романи «Мати і не мати» (1937) і «По кому подзвін» (1940), де розповідь, мов оголений нерв, б'є по найчутливішим струнам людської душі. Ернест Хемінгуей завжди писав тільки про те, що сам знав, сам пережив, пропускав крізь себе і відображав на папері.

Під час Другої світової війни Хемінгуей подорожує Францією та Іспанією як військовий кореспондент. У 1942 році виходить збір-

Ернест Міллер Хемінгуей
(1899-1961)

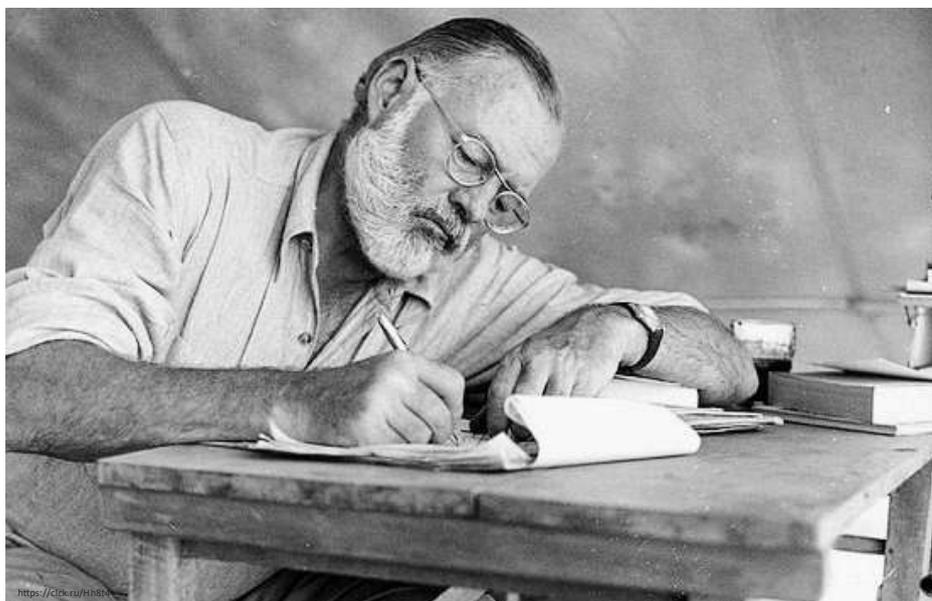
ник репортажів та нарисів «Люди на війні». Неприйняття соціальної системи, що породжує війни, стало глибинним підтекстом творчості Ернеста Хемінгуея.

У 1952 році Хемінгуей пише «Старий і море» — один зі своїх головних творів, за який наступного ж року отримує Пулітцерівську літературну премію, а трохи згодом й Нобелівську премію в області літератури. В повісті особливо гостро відображена головна ідея Хемінгуея — незламність людського духу попри усі життєві негаразди.

Останній твір великого автора — книга спогадів «Свято, яке завжди з тобою» (опублікована 1964 року, посмертно) — описує літературне життя Парижа 20-х років ХХ століття.

Ернест Хемінгуей назавжди залишиться видатним класиком американської літератури. Герої його творів, міцні духом та стійкі до будь-яких перешкод, є прикладом кожній людині. Вустами Сантьяго, головного героя повісті «Старий і море», Хемінгуей стверджував: «Людина не для того створена, щоб терпіти поразки. Людину можна знищити, але її не можна перемогти».

Катерина Чеховська

СЕРГІЙ ЖАДАН: ПОЄДНАННЯ ТВОРЧИХ РОЛЕЙ (до дня народження Сергія Жадана)

Талант. Як його визначити? На мій погляд, талановитою людиною можна назвати ту, котра не заглиблюється лише в одну справу. Така людина завжди шукає новий шлях до самовираження. Відкриттям цього року для мене став виконавчий талант Сергія Жадана.

Напевно, майже кожен житель країни чув це прізвище... Спочатку трохи сухої біографічної інформації. Сергій Вікторович Жадан, 1974-го року народження, закінчив Харківський національний педагогічний університет ім. Г. Сковороди, факультет українсько-німецької філології. Продовжив навчання в аспірантурі, захистивши дисертацію на тему «Філософсько-естетичні погляди Михайля Семенка», присвячену темі українського футуризму. З 2004 року починає самостійну плідну письменницьку діяльність. Пише романи, поезії, есеї. Темою більшості творів письменника є пострадянська дійсність в Україні. Веде активну громадську діяльність та з недавнього часу є учасником двох мультимедійних музичних проектів — «Жадан і Собаки» та «Лінія Маннергейма». Саме на музичному аспекті творчості Сергія Жадана я хочу більше зупинитись!

Я не експерт з літератури і не сильно добре знаюсь на сучасному літературному процесі, але з впевненістю можу стверджувати, що захоплення музикою у Жадана почались у студентські роки, як не дивно. Цей факт з його біографії яскраво описаний у романі «Депеш Мод». Буремні підлітково-юнацькі роки, наявність потужної рок-сцени у місті та дика енергія до дій стали основою для перших музичних кроків. Все почалося з особистих знайомств Сергія Вікторовича з гуртом «Брати Гадюкіни», ЛюК та самим Борисом

Гребінщиковим, а перша велика імпреза — організація фестивалю «Авангардфест», 2004 рік. Звісно, що не обійшлося без пригод. Все це та багато іншого яскраво описано самим Сергієм Жаданом у короткій оповідці «Історія про музику» у збірці «Історії талановитих людей. Книга 2» (Брайт Стар Паблішинг, 2015 рік).

Та це тільки початок! Більше 10 років вже триває плідна співпраця автора з гуртом «Собаки у космосі». У 2007 році гурт випустив дещо експериментальний альбом-компіляцію «Хор монгольських міліціонерів», деякі композиції були покладені на вірші Сергія Жадана. Це стало основою для реалізації чудового музичного проекту. Наступного року гурт, де у складі був вже присутній Жадан, здійснили міні-гастрольний тур містами України і Європи. Вони повторили свій успіх у 2012 році, коли гурт з альбомом «Зброя пролетаріату» з композиціями на гостросоціальні теми, відвідали 5 країн Східної та Західної Європи. Через два роки ця співпраця трансформувалась у постійно діючий проект «Жадан і Собаки», результатом якого став випуск двох альбомів — «Бийся за неї» і «Пси». Також гурт є частим гостем з концертами у містах Донеччини і Луганщини, а у липні 2017 він виступив на першому фестивалі MRPL City (м. Маріуполь).

Другий музичний проект за участі Сергія Жадана — гурт «Лінія Маннергейма». Заснований у 2017 році та сформований з деяких дійсних учасників гурту «Жадан і Собаки» та з колишніх учасників гурту «Оркестр Че». «Лінія Маннергейма» вже має досить помітні успіхи: участь у другому літературно-музичному фестивалі «Дорога на Схід» та презентація дебютного міні-альбому у цифровому форматі «Де твоя лінія?»

Сергій Жадан

у лютому 2018 року. Мені пощастило лише один раз бути присутньою на живому виступі «Лінії Маннергейма», цього року на Дні музики в Харкові. Моя подруга просто за руку мене відвела до Літмузею, де була одна з локацій. Який яскравий був виступ! Червоні софіти, надзвичайна енергетика та влучні рядки віршів — це тільки перші слова, що приходять мені у голову при згадці про перформанс музикантів.

Ця людина як джерело, його силі просто неможливо протистояти, він заряджає тебе через друковане слово та рядки пісень!

Наприкінці, хочу звернути Вашу увагу, любі читачі, що співробітниками Наукової бібліотеки ХНМУ було підготовлено віртуальну виставку «Голос сучасності», що була присвячена творчості письменника. З повною версією мультимедійного продукту можна ознайомитись на сайті Наукової бібліотеки ХНМУ в рубриці «Віртуальні виставки: Тема на часі». Бажаємо приємного перегляду!

Регіна Вороніна

ВЕЛИКЕ СЛОВО УКРАЇНСЬКОГО ПРОЗАЙКА

(95 років від дня народження Загребельного Павла Архиповича)

Теплої літньої днини, а саме 25 серпня 1924 року, у Полтавській губернії в сім'ї Загребельних з'явився на світ маленький хлопчик, якого батьки нарекли Павлом. З самого дитинства хлопчик дуже любляв читати, тому й віддавав цьому заняттю весь свій вільний час. Народився та зростав у глухому селі, де книга була рідкістю, тому й читав усе, що потрапляло до рук.

Життя хлопчини завжди було непростим — на його долю випало чимало випробувань.

В 1941 р. Павло закінчує десятирічку, після чого йде добровольцем на фронт. Він був курсантом Київського артучилища, приймав участь в обороні Києва. Був поранений. Після лікування у шпиталі — знову військове училище та фронт. У серпні 1942 р. отримав тяжке поранення, після якого потрапив у полон, і до лютого 1945 р. два з половиною роки перебував у нацистських концтаборах в Орлі, Гомелі, Кальварії. Про те як потрапив та вибирався з таборів хлопець розповість у своєму першому романі, який назве «Європа-45». Повернувшись на батьківщину в 1946 році, 22-річний Павло вступив на філологічний факультет Дніпропетровського університету, який закінчив у 1951 році. Потім, майже півтора десятка років, присвятив себе журналістській роботі, поєднуючи її з письменницькою діяльністю. Саме в цей час з'являються перші романи Загребельного — «Європа-45» (1959), «Європа. Захід» та «Спека» (1960).

З 1961 по 1963 рр. Павло Архипович був головним редактором газети «Літературна Україна». З 1979 р. по 1987 р. — секретар, а пізніше, голова Комітету з Державних премій ім. Т. Шевченка. В цей час Павло Загребельний все більше заявляє про себе як ціка-

вий романіст, автор історико-психологічних романів, таких як «Євпраксія», «Роксолана», «Я, Богдан», а потім — сучасного, гостро критичного «Південного комфорту». З набуттям незалежності нашої країни з вересня 1996 р. по листопад 2005 р. Павло Архипович був членом Комітету Національних премій України ім. Т. Шевченка.

За своє довге творче життя письменник створив майже тридцять неповторних романів: «День для прийдешнього», «Шепіт», «Добрий диявол», «Диво», «Брухт», «Юлія, або Запрошення на вбивство», «Безслідний Лукас», «Тисячолітній Миколай», «Думки наррозхрист», «Левине серце», «Переходимо до любові», «Намилена трава»; трилогію «З погляду вічності»; роману будову з чотирьох книг «Розгін» — «Айгюль», «В напрямі протоки», «Ой крикнули сірі гуси», «Персонасфера».

Усі персонажі Загребельного — це енергійні, пристрасні та, найголовніше, освічені, мудрі та розумні люди. Для автора цікавіші й ближчі натури сильні та вольові, які опираються на долі й прагнуть пливти у житті проти течії. Павло Загребельний і сам такий — він однаково непрогнозований як у житті, так і в літературі.

У кожному новому творі він намагається втекти від себе вчорашнього, йому подобається виробляти нові прийоми ведення прозової розповіді. Кожен роман Павла Архиповича — це винахід у формі. Взагалі, це — дуже цікавий феномен: книжки П.А. Загребельного дуже схожі на нього. В них — неспокійна думка, розбурхане море фактів, гостра ностальгія за тим, що нам дано відчутти, але неможливо з усіма тими нюансами й широтами думки висловити.

Павло Архипович Загребельний
(1924-2009)

Загребельного як автора історичних романів народив Загребельний-читач, завзятий колекціонер фактів, доль, слів, подробиць, прикмет і забобонів, історичних мотивів.

Але Загребельний — це не тільки історичний роман. Це й роман сучасний, й драма, й публіцистика, й критика. В його особі постав рідкісний тип справжнього універсального літератора.

Творчість Загребельного набула світової популярності — його твори перекладено 23 мовами. За його сценаріями знято художні фільми: «Ракети не повинні злетіти» (1965), «Перевірено — мін немає» (1966, у співавторстві), «Лаври» (1974), «І земля скакала мені назустріч» (1975), «Хто за Хто проти» (1977), «Ярослав Мудрий» (1982, у співавторстві).

Серце відомого українського прозаїка Загребельного Павла Архиповича перестало битися 3 лютого 2009 року. Письменник був хворим на туберкульоз. Похований в Києві на Байковому кладовищі.

Використані джерела:

1. Загребельний П. Євпраксія : роман / П. Загребельний. — Харків : Фоліо, 2002. — 381 с.
2. 50 знаменитых украинских книг / В.П. Андрущенко и др. — Харьков : Фолио, 2004. — 509 с. — (100 знаменитых).

Оксана Борисова

НАЙСМАЧНІШЕ СВЯТО ЛІТА

З серпня святкують найсмачніше свято літа, а саме Всесвітній день кавуна (Watermelon Day). Історично свято походить з США, саме там святкують Національний день кавуна (National Watermelon Day). Тому, в порівнянні з іншими країнами світу, Америка займає перше місце за кількістю поїдання кавунів, адже ця смачна та солодка ягода є незамінним атрибутом пікніків.

Батьківщиною кавуна, за історичними даними, вважають Південну Африку, саме тут почали споживати ягоду в їжу. Кавун зацікавив інші народи, що населяли долину Нілу, тому звідти він потрапив на купецьких судах до Близького Сходу — аж до Індії та Китаю, а до Європи кавун потрапив разом з колоністами.

Археологічні розкопки підтверджують, що люди вирощували цю ягоду ще в Древньому Єгипті. Кавуни поміщали в усипальниці фараонів, котрі, як вважали люди, були їжею в загробному житті (наприклад, в гробниці Тутанхамона археологами було знайдено насіння кавуна). Також цю ягоду зображали на стінах усипальниць, згадували в давньоєгипетських міфах та медичних рецептах. Кавун був відомим і в Стародавньому Римі, там його вживали і свіжим, і засоленим, а ще з нього

варили мед. У IX ст. кавун став відомим і в Китаї, де його почали використовувати в лікуванні. Китайці вважали, що вживання кавуна перед їжею має очистити тіло від хвороб. І до нині Китай вирощує рекордну кількість кавунів, більше ніж будь-яка інша країна. Саме в Китаї та в Японії вивели квадратні кавуни, у вигляді пірамід, з жовтою м'якоттю і міні діаметром 10 см. А найважчий кавун був зафіксований в Книзі Рекордів Гіннеса в Америці, його вага складала 159 кілограмів, а форма нагадувала скоріше диню.

Кавун має 1200 різновидів та вирощується в 96 країнах світу. Він добре вгамовує спрагу, адже складається на 90% з води і всього

лише на 6% з цукру. Це джерело вітаміну А, В, С та вважається антиоксидантом, що допомагає зміцненню імунітету.

Як святкують день кавуна, запитаєте ви? Звичайно організують пікніки, ярмарки, влаштовують різноманітні змагання, наприклад, хто далі плюне кавуновим насінням, конкурс на кращу чи оригінальну фігуру, вирізану з кавуна. В ресторанах та кафе влаштовують майстер-класи з приготування страв з кавуна та безліч інших розваг.

Тож, якщо ви любляєте ці ягоди, влаштуйте пікніки та насолоджуйтесь цими смачними та корисними ласощами!

Віта Войтюк

ЗАПРОШУЄМО ОЗНАЙОМИТИСЬ З ВИСТАВКАМИ:

«Лицар української словесності»

(250 років від дня народження І. П. Котляревського,
українського поета, драматурга, перекладача, просвітителя) – з 9 вересня,

«Гомер ХХ століття»

(125 років від дня народження О. П. Довженка, українського прозаїка, кінорежисера) – з 10 вересня

«Уславив мужність і силу людського духу»

(155 років від дня народження М. М. Коцюбинського,
українського прозаїка, громадського діяча) – з 17 вересня

«О рідне слово, хто без тебе я?»

(90 років від дня народження Д. В. Павличка, українського поета,
перекладача, літературного критика) – з 28 вересня

Місце експозиції: Абонементом художньої літератури Наукової бібліотеки
(проспект Науки 4, корпус «Б»)

Віртуальна виставка: «За покликом душі»

(до Міжнародного дня благодійності) – з 5 вересня

З цією та іншими віртуальними виставками пропонуємо ознайомитися на сайті НБ ХНМУ
<http://libr.knmu.edu.ua/>

Анонс

*Вітаємо співробітників бібліотеки
З ювілеєм та днем народження
у липні та серпні!*

Красюкову Оксану!

Богорову Антоніну!

Малихіню Ларису!

Островську Лілію!

Пугачову Оксану!

Русанову Оксану!

Контакти:

м. Харків,
пр. Науки, 4

тел. (057)7077209

моб. (097)9937709

e-mail: biblio-t@ukr.net

Редакційна колегія:

Киричок І.В. (головний редактор)

Русанова О.А. (відповідальний редактор)

Кустова К.М.

Гаєва Н.Д.

Вороніна Р.В.

